Siyaset Felsefesi — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 8 soru

XVIII. yüzyılda Montesquieu, siyasal düzeni tek bir merkezin iradesine bırakmayan bir yapı olarak ele alır. Devlet içindeki görevlerin farklı organlara dağıtılması, iktidarın sınırlandırılması bakımından önem taşır. Böylece bireyin keyfî yönetimden korunması, yalnızca yöneticilerin iyi niyetine bağlanmaz. Bu yaklaşım, siyasal güvenceyi kurumsal düzenlemelerle ilişkilendirir.

1. Bu parçaya göre Montesquieu'nün siyasal düzen anlayışının temelinde aşağıdakilerden hangisi bulunmaktadır?

A) Devlet yönetiminde tek ve bölünmez bir iktidarın bulunması gerektiği

B) Yasama ve yürütme görevlerinin birleştirilip yargı görevinin dışarıda tutulması gerektiği

C) Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin birbirini denetlemesinin siyasal özgürlüğü koruduğu

D) Siyasal düzenin yalnızca yöneticilerin kişisel erdemlerine dayanması gerektiği

E) Devlet yapısında yalnızca yargı gücünün belirleyici olması gerektiği

Siyasal olayları incelerken araştırmacı, kişisel kanaatlerini kanıt yerine koymaz. Yönetim biçimleri, kurumlar ve siyasal davranışlar gözleme ve çözümlemeye konu edilir. Amaç, tek tek olayların ötesinde genel sonuçlara ulaşmaktır.

2. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi siyasal olguları inceleyen yaklaşımı doğru açıklar?

A) İdeal devlet düzenini tasarlamak

B) Siyaset kurumunun yapısını felsefi açıdan incelemek

C) Bireyin siyasal düzende davranışını yorumlamak

D) Devlet işlerini düzenleyip yürütmek

E) Siyaset alanındaki olguları bilimsel yöntemlerle incelemek

3. Platon'un devlet tasnifi ve Hobbes'un doğa durumu görüşü dikkate alınarak aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur? I. Platon, devleti üç sınıfa ayırır. II. Hobbes'a göre devletin bulunmadığı doğa durumunda adaletsizlikten söz edilebilir. III. Hobbes'a göre adalet, devletin yokluğunda da geçerli bir ölçüttür.

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve III

E) I, II ve III

“Bir devletin siyasal gücü, ülke içindeki ve dışındaki baskılardan bağımsız kullanılmadıkça tam anlamıyla kendisine ait sayılamaz.”

4. Bu cümlede açıklanan siyasal kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgürlük

B) İktidar

C) Meşruiyet

D) Egemenlik

E) Adalet

Bir anayasal düzen tasarlanırken karar alma, uygulama ve uyuşmazlıkları çözme görevleri farklı kurumlara veriliyor. Montesquieu’nün özgürlüğün korunmasına ilişkin görüşü de bu görevlerin birbirini denetlemesini gerekli görür. Buna göre düzenlemenin amacı, siyasal gücün tek merkezde toplanmasını önlemektir.

5. Bu düzenlemenin Montesquieu’nün görüşüyle uyumlu olduğunu gösteren gelişme aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Devlet iktidarının dış baskı olmadan kullanılması

B) Yürütme ve yargı güçlerinin tek elde birleşmesi

C) Özgürlüğün korunması için yargı gücünün kaldırılması

D) Yasama ve yürütme güçlerinin birbirini denetlemesi

E) Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin birbirini denetlemesi

Devlet, ortak yaşamı düzenlemek için çeşitli kararlar alır ve bunları yürütür. Bu etkinlik yalnızca bireysel tercihlerle sınırlı değildir; kamu düzenine ilişkin işlerin örgütlenmesini de içerir. Böylece devletin işleyişine yönelik düzenleme ve yürütme faaliyeti ortaya çıkar.

6. Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Siyaset, siyaset kurumunu felsefi açıdan çözümleme faaliyetidir.

B) Siyaset, devlet işlerini düzenleme ve yürütme faaliyetidir.

C) Siyaset, ideal devlet düzenini tasarlama faaliyetidir.

D) Siyaset, bireyin siyasal yapı içindeki davranışını inceleme faaliyetidir.

E) Siyaset, siyasal olguları bilimsel yöntemlerle inceleme faaliyetidir.

Bir düşünür, hukuk kurallarının ve ortak ölçütlerin bulunmadığı bir durumda insanların eylemlerini adil ya da adaletsiz olarak nitelendirmemek gerektiğini savunuyor. Bu görüş, devletin siyasal düzen sağlayıcı işleviyle birlikte düşünüldüğünde anlam kazanır.

7. Buna göre bu görüş aşağıdakilerden hangisine işaret eder?

A) Devletin yalnızca adaletsizliği ortadan kaldırdığına

B) Devlet yoksa adaletsizliğin daha belirgin hâle geleceğine

C) Devlet yoksa adalet ya da adaletsizlikten söz edilemeyeceğine

D) Adaletin devlet düzeninden bağımsız olarak var olduğuna

E) Devletin adaleti doğa durumunda da koruduğuna

Montesquieu, devlet düzenini tek bir yetkinin belirlediği bir yapı olarak ele almaz. Yasama, yürütme ve yargı görevlerinin farklı güçlerde bulunması gerektiğini savunur. Bu güçlerin karşılıklı denetimi, bireyin özgürlüğünü güvenceye alan siyasal düzen açısından önem taşır.

8. Bu parçaya göre Montesquieu'nün devlet anlayışından aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin aynı organda toplanması özgürlüğü korur.

B) Devletlerde özgürlüğü koruyan temel güç yalnızca yargıdır.

C) Özgürlüğün korunması, yasama yetkisinin diğer güçler üzerindeki üstünlüğüne bağlıdır.

D) Özgürlük, yürütme gücünün yasama ve yargıyı denetlemesiyle güvence altına alınır.

E) Özgürlüğün korunması için yasama, yürütme ve yargı güçlerinin birbirini denetlemesi gerekir.

Cevap Anahtarı

1. C	2. E	3. A	4. D	5. E
6. B	7. C	8. E		

Çözümler

1. Parça, iktidarın tek merkezde toplanmaması ve farklı görevlerin ayrı organlara dağıtılması gerektiğini vurgular. Bu düzenin amacı bireyi keyfî yönetimden korumaktır. Montesquieu'nün yaklaşımında yasama, yürütme ve yargı güçlerinin karşılıklı denetimi bu korumayı sağlar; A seçeneği ise tek ve bölünmez iktidarı savunduğu için parçanın temel düşüncesiyle çelişir.

2. Parça, siyasal olguların bilimsel yöntemlerle incelenmesini ve genel sonuçlara ulaşılmasını vurgular. Devlet işlerini yürütmek siyaset, felsefi inceleme siyaset felsefesi, ideal düzen tasarımı ise başka bir uğraktır.

3. Platon'un devlet tasnifi üç sınıftan oluşur. Hobbes ise devletin olmadığı doğa durumunda adalet ya da adaletsizlikten söz edilemeyeceğini savunduğu için II ve III yanlıştır.

4. Cümle, devletin siyasal gücünü iç ve dış baskı olmadan kullanmasını anlatır; bu özellik egemenlik kavramının ayırt edici içeriğidir. Meşruiyet, adalet ve özgürlük aynı alanla ilgili olsa da cümledeki bağımsız güç kullanımı ölçütünü karşılamaz.

5. Montesquieu, özgürlüğün korunmasını üç gücün birbirini denetlemesine bağlar. İki gücün anılması eksik, güçlerin tek elde birleşmesi ve yargının kaldırılması ters yönde, dış baskıdan bağımsızlık ise egemenlik kavramına aittir.

6. Parça, devlet işlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesini anlatır. Bilimsel inceleme siyaset bilimine, felsefi çözümleme siyaset felsefesine, ideal düzen tasarımı ve birey davranışının incelenmesi ise farklı kapsamlar taşır.

7. Hobbes'un görüşünde adalet ve adaletsizlik, devletin bulunmadığı doğa durumunda uygulanabilir ölçütler değildir. Bu nedenle adaletin bağımsız varlığı veya devletin yalnızca adaletsizliği kaldırdığı yönündeki yorumlar metnin kapsamını aşar.

8. E, özgürlüğün korunmasını üç siyasal gücün karşılıklı denetimine bağlar. D ise denetimi tek yönlü hâle getirerek Montesquieu'nün güçlerin birbirini denetlemesi görüşünü bozar.